

er, at Staten hjælper Kommunerne til at løse denne Opgave, og at Kommunerne atter hjælpe Individierne, baade dem, der skulle støttes selv, og dem, der støtte Andre, til at løse denne Opgave. Staten har i den Henseende flere Midler, hvormed den kan virke. Den kan for det Første lette Kommunerne for en Del Byrder, som efterhaanden ere vorede dem over Hovedet, og jeg indser ikke, at det skal være fuldstændig umuligt, at endog saa en saadan Lettelse, hvor Staten tager netop de Opgaver, som ligge særlig for den med Hensyn til Politik og fuldkommen Forpleining af Sindshyge, kunde sættes i Forbindelse med en vis Pligt for Kommunerne til at søge at løse netop den Opgave, som her foreligger. At det ogsaa vil have betydelige Vanskeligheder, skal jeg naturligvis ikke bestride, men de ere ikke af det Omfang som Vanskelighederne ved at gennemføre denne Lov til virkelig Gavn, thi et mislykket Forsøg er jo værre end intet. For Kommunerens Vedkommende ville Interesserne i højere Grad kongruere til Formaalets Opnaaelse, og skulde der indtræde finansielle Kalamiteter, vilde de være af spredt og lokaliseret Natur og ikke som her ramme Staten, hvis finansielle Styrke angribes maasse i sin Grundvold, navnlig hvis man gaar videre paa samme Vej til Løsning af andre sociale og humane Opgaver, i ethvert Fald bygger man i saa Tilfælde paa det Bestaaende og fører ikke Statens finansielle Fremtid ud paa viltsomme og ubekjendte Veie.

Efter disse almindelige Betragtninger er det ikke min Opgave nærmere at indlade mig paa det foreliggende Lovforslag, men jeg kan dog ikke tilbageholde tre Betragtninger: tre Punkter forekommer det mig nemlig, skøndt min Høst jo kun har meget lidt at sige for Sagens endelige Gang, at man ubetinget og i ethvert Fald burde acceptere. Man skal ikke ved et Forsøg af en saa omfattende Natur som dette, saa ubekjendt og saa vigtig, begynde med det mest Mulige, nemlig med 55 Mars Aldersgrændsen, man burde blive staaende ved 60 Mars Alderen, derved vilde i ethvert Fald opnaas Meget i den Retning, man har foreslaaet, og dernæst maatte man absolut efter min Opfattelse gaa den Vej, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Afd. Valgfreds (Scharling) antydede — men dermed faldt ogsaa en hel Del af de Ubefaligaer bort, man har villet anføre til Fordel for Loven — nemlig at det maa være absolut forbudt at benytte andre Alderdomsforsørgelsesanstalter end netop denne, thi skal det være en exceptionel human Foranstaltning, gaar det ikke an, at det netop er dem, der ikke trænge, som komme til at benytte en saadan

Anstalt, og da det dog maa siges at være en Undtagelse og Noget, man maa haabe, at Folk ikke ville benytte sig af, naar de ikke have moralsk Udførelse dertil — saaledes kan man vel udtrykke det —, saa er der Intet i Veien for at sige: Dene Klasse staa udenfor de almindelige frie Regler om fri Benyttelse, den er oprettet af Staten i en bestemt Hensigt og med store ubestemte finansielle Offre, og derfor maa vi forlange, at den kun benyttes af dem, som virkelig trænge, det maa være dem, som kun se sig i Stand til at sikkre sig en saadan Livrente, men heller ikke Mere. Der er et tredie Punkt, som ikke er nævnt, og som jeg ikke indser, hvorfor man ikke skulde kunne acceptere, nemlig ikke at opvise disse Millioner, denne Kapital, ved at kjøbe Livrente for den, men at man benytter Renten af Kapitalen til Tilskud til de enkelte Forsørgelser, saa beholder man dog Millionerne i Behold, og man opnaar i Grunden det Samme. Jeg vil blot til Slutning tillade mig en Bemærkning, fordi jeg tillod mig en Udfrydelse mod det ærede Medlem fra Hjerteminde (M. Andersen), da han omtalte Bevægelsen mellem Arbejderbefolkningen og den Indvandring, der finder Sted af fremmede Arbejdere samtidig med den Udvandring, der sker af vore egne Arbejdere. I Meget kan jeg være enig med det ærede Medlem med Hensyn til det Beklagelige deri, men desværre — det viser hen til den nøie Forbindelse, der er mellem Mennefsheben, mellem de forskellige Lande. Man kan ikke standse disse Strømninger, og Alt, hvad man gjør for at hjælpe sine egne, kommer kun Andre til Gode. Ja, naar man vil tage det grælleste Exempel i saa Henseende, saa viser det sig jo endog, at Amerikanerne have maattet gaa til den yderste Yderlighed at forbyde Rensere til komme ind og benyttes som Arbejdere. De kunde alligevel ikke gjøre det, men de have ment at maatte gribe til dette Middel. Det er ganske vist, at denne Lovgivning om Alt, hvad der hører til Ordningen af de internationale og sociale Forhold, er langt, langt vanskeligere, end man i Reglen tror; men det gaar ikke an, i ethvert Tilfælde er det uheldigt, at stemple talrige Personer, som tage Arbejde her i Landet, paa den Maade, det ærede Medlem gjorde. Det vilde være beklageligt, hvis de saae disse Udtalelser og tillagde dem særlig Vægt, eller hvis de bleve bekjendte i det paagældende Land, der særlig sigtes til. Det vilde være beklageligt, om man antog, at der ad en Slags officiel Vej blev sat et saadant Stempel paa denne Indvandring, thi der er mellem de Folk, der indvandre, mange dygtige Kræfter, og der er saa Meget,